

SLOVENSKI NAROD.

Iskanja vsak dan zvečer, izkušni sodeže in pramike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele tolike več, kolikor znaša poštnina. En naročilo brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petdesetpete petit-rvste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvele frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništva naj se blagovolje pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nagl ali Flapp?

Za mesto goriškega nadškofa se potegujeta sedaj dva kandidata, namreč tržaški škof Nagl in poreško-puljski škof Flapp. Konkurenčni boj med njima je jako oster. Oba sta napela vse sile in kakor žujemo od poučene strani, so na delu najrazličnejši vplivi, da pomorejo do zmage temu ali onemu kandidatu.

Goriška nadškofija, dasi je po ogromni večini prebivalstva slovenska in dasi je progromna večina pod njo spadajočih škofij slovenska, ne dobi na noben način slovenskega nadškofa. Vlada stoji principialno na stališču, da Gorica ne sme imeti slovenskega nadškofa in prideta v poštev samo Flapp in Nagl. Prvi ima to zase, da je starejši kot škof, drugi pa to, da je Nemec. Obeba pa se šteje kot velika zasluga, da sta netrpna sovražnika Slovanov in da sta storila, kar je bilo v njih močeh, da pritisneta Slovanov ob zid.

Zit se nam, da pač ni treba govoriti o veliki važnosti vprašanja, kdo da postane nadškof v Gorici. Da je to vprašanje politično in iz narodnih ozirih velepomembno, leži na dani. Kaj je na primer Flapp dosegel v narodnostnem oziru s tem, da je sistematično izpodrival hrvatske duhovnike in sistematično upeljeval italijanske propovedi v hrvatskih župnijah, je bilo svoje dni prav dostikrat posajeno v našem listu. Nazadovanja in propadanja hrvatstva v poreško-puljski škofiji je največ kriv škof Flapp.

Vspričo temu bi človek mislil, da bo slovenska duhovščina po svojih poslancih napela vse moči, da spravi na mesto goriškega nadškofa takega Slovenca in da se zavzame vse klerikalstvo za primerne slovenskega kandidata. Toda klerikalci se ne ganejo. Vedno govore o svojem narodnjaštvu, oznanjajo široko-ustno, kako je vse njih delovanje in nehanje posvečeno samo sreči in ko-

risti slovenstva, sedaj pa, ko se gre za važno javno mesto, sedaj molče.

Pozvali smo klerikalne poslance že javno, naj pokažejo zdaj svoje slovensko narodno prepričanje in naj se zavzamejo za to, da postane kak Slovenec nadškof v Gorici — ali klerikalci so se potuhnili. Slovenska duhovščina želi, da bi se klerikalci genili in se zavzeli za takega slovenskega kandidata — ali klerikalci molče kakor grob. Tu se vidi, koliko je klerikalcem za slovenstvo in za naše narodne interese. Znano jim je dobro, koliko bi Flapp ali Nagl škodoval slovenstvu, če bi eden ali drugi postal nadškof, znano je, da bi klerikalizmu na Goriškem slovenski nadškof čisto nič ne škodoval, nego prej še več koristil kot Nagl ali Flapp, a vendar niso pri vladi storili nobenega koraka, kakor bi bilo popolnoma vseeno, kdo da postane nadškof.

Vzrok temu je — Anton Bonaventura Jeglič. Znana stvar je; da sta Jeglič in Nagl teena prijatelja, Nagl je dosti inteligentnejši kakor Jeglič in zato ga ima na vrvi. Slovensce, ki na primer nikdar ne brani Flappa in ga je enkrat celo nekoliko napadel, stoji po Jegličevem ukazu popolnoma na strani Naglovi in zagovarja tega nemško latinskega škofa proti slovenskim rojakom, brani Nemca Nagla in sramoti poštene narodne Slovence, ker nečajo mirno prenašati narodnih krivic, ki jim jih dela Nagl.

No, sedaj, ko se gre za mesto goriškega nadškofa, je Jeglič zopet na strani Naglovi. Jeglič sam ima na Dunaju le malo ugleda in ne more Naglu dosti koristiti. Ali slovenski klerikalni poslanci bi lahko Naglu škodovali, če bi se zavzeli za takega slovenskega kandidata, posebno ker nasprotujejo Naglu slovenski naprednjaki z vso odločnostjo — in tu je Jeglič priskočil in pomoč Naglu. Nam je iz popolnoma zanesljivih, nad vsak dvom zvišenega vira znano, da je škof Jeglič trdno obljubil škofu Naglu, da ne bodo slovenski

klerikalni poslanci storili nobenega koraka protinjemu in da bodo ostali popolnoma pasivni v zadevi imenovanja goriškega nadškofa. Kakor se vidi, je škof Jeglič dano obljubo res izpolnil.

Brez ozira na slovenske narodne koristi stoji klerikalci ob strani in gledajo ravnodušno, kako se lasata Flapp in Nagl za goriško nadškofijo ter čakajo, ali se poklonijo Lahu Flappu ali Nemsu Naglu.

Tako stoji stvari. Kar je bilo napredni stranki mogoče storiti, je storila. Postavila se je na stališče: naj postane nadškof kdorkoli, samo da je Slovenec, a ni našla podpore pri slovenskih klerikalcih. Če pride v Gorico Nagl ali Flapp za nadškofa, naj ve slovenska javnost, da je tega poleg vlade največ kriva slovenska klerikalna stranka.

Volilna reforma na Moravskem.

Praga, 15. oktobra. Volilna prenova za moravski deželni zbor, s katero se bavi pravna konferenca, določa 151 poslancev. Razen virilstov in veleposestnikov bi imeli v skupini mest Nemci 22, Čehi 21 mandatov; v kmetijskih občinah Čehi 40, Nemci 14 mandatov; v splošni kuriji Čehi 10, Nemci 4 mandate. Trgovski in obrtni zbornici v Brnu in Olomouci volita po tri češke in tri nemške poslance.

Koncesija tirolskim Italijanom.

Inomost, 15. oktobra. Razon koncesije, da je imenovan Italijan za namestnika tirolskega deželnega glavarja, je tirolski namestnik obljubil Italijanom, ako opuste obstrukcije v tirolskem deželnem zboru, da se ustanovi posebni deželni šolski svet za južno Tirolsko. Ta koncesija bi posebno udarila nemški šufaraj in nemške šole v Trentinu. Namestnik upa dobiti za svoj predlog dvetretjini v deželnem zboru, ker bodo zanj glasovali tudi nemški klerikalci.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 15. oktobra. Glede reaktiviranja Fejervaryjevega ministrstva so nastale nove zapreke ter pride k cesarju v avdijenco poprej še grof Zichy, ki se je večeraj dve uri posvetoval s Kossuthom. Zatrjuje pa se tudi, da bo cesar pred odločitvijo še zaslišal Szella. Baron Fejervary pa pridno snuje temelj za novo stranko, na katero bi se njegovo ministrstvo opiralo. Med poslanci državnega zbora in magnatske zbornice se baje nabirajo podpisi, da dokaže Fejervary napram kroni, da ima kakih 150 pristašev.

Nemiri na Ruskem.

Varšava, 15. oktobra. V Marku pri Varšavi so neznanzi slovinci vrgli proti vili tovarnarja Poselta bombo, ki je ubila dva uslužbenca. Na policijo, ki je atentatorje zasledovala, so streljali ter usmrtili dva policaja. — Nadalje je bil neki policaj ustreljen v Rucavi v Homelu pa okrožni načelnik policije.

Odesa, 15. oktobra. V mestu in celem okraju je nastal mir, da se je vojno stanje preklicalo. — V kavkaškem vojnem okraju se je začelo mobilizovanje rezervistov.

Bodočnost Norveške.

London, 15. oktobra. Norveški državni svet je večeraj sklenil, da se za samostojno Norveško obdrži monarhistična državna oblika z voljenim kraljem.

Rusko japonska mirovna pogodba podpisana.

London, 15. oktobra. Večeraj šele sta naznanili ruska in japonska vlada v Washington, da sta ruski, kakor tudi japonski cesar podpisala mirovno pogodbo. S tem je šele vojna ofisijalno končana.

Srbska skupščina.

Belgrad, 15. oktobra. Večeraj se je otvorilo zasedanje srbske skupščine. Za predsednika je bil izvoljen Nikola Nikolić, za podpredsednika

pa Sima Katić in Milovan Laza rević.

Obrtni shod.

Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug je sklicala večeraj v „Mestni dom“ javni obrtni shod s aktualnim sporedom. Posetili so ga med drugim tudi župan Ivan Hribar, poslanca Grasselli in dr. Žitnik, predsednik trgovske in obrtne zbornice Lenarčič, podpredsednik Kollmann, tajnik dr. Murnik i. dr.

Za predsednika shoda je bil izvoljen Kregar, za zapisničarja pa Jelčnik. Zastopnik obrtne oblasti je bil mag. svet. Šešek. Prvi je poročal državni in deželni poslanec dr. Žitnik o novi obrtni noveli, kakršna se je sprejela v obrtnem odseku državnega zbora. Razlagal je paragrafe, ki prinese važne spremembe obrtnemu stannu, posebno § 13, ki govori o usposobljenosti v trgovskem stannu. Povedal je, da se je v obrtnem odseku debatiralo samo o pojmu, kaj je trgovec, a ta debata se ni raztegnila zaradi 20 K dijete, češ, da je en marsikateri dan zapravlil po 24 K ter ima sedaj več dolgov kot jih je imel, predno je bil poslanec. Dokaz usposobljenosti bodo izrabljali že usposobljeni trgovci za nekaj monopol, ker bodo lahko ustanavljali podružnice tam, kjer ni usposobljenih trgovcev. Vlada ima po novem zakonu dolžnost, da omeji posebno v trgovinah na deželi prodajo vsakovrstnih predmetov ter da določi, kaj sme kateri trgovec vse prodajati. Vladna naredba našteva imena obrti, za katere je treba dokaza usposobljenosti in takih obrti je 57. Komisija za usposobne izpite bo imenovala vlada za tri leta iz skupine mojstrov in enega pomočnika dotične obrti, in sicer po navetu obrtnih oblasti in zadrug. Zakon stopi v veljavo šele tri leta po sankeiji novega obrtnega reda. Važna določba v novem obrtnem zakonu so obrtne šole. Kdor absolvira obrtno šolo ter odsluži eno leto pri kakem obrtnem mojstru, dobi pravico, dotično obrt samostojno izvrševati. Poslovanje v kaki obrti med vojaško službo daje pravico, delati izpit za mojstra. Ne velja pa v ta namen delo v kaznilnici ali v prisilni delavnici. — Ženske smejo izvrševati krojaško obrt, ako so se je le eno leto učile, glede drugih obrti pa je je potreba dovoljenja vlade. Gostilničarji in krčmarji morajo imeti usposobnostno izpričevalo v glavnih mestih, v mestih in krajih, ki

LISTEK.

Naravoslovne črtice.

IV.

V zračnih višavah.

Kakor smo povedali v zadnjem listku, ni človek po svoji organizaciji sposoben, da živi v višavah več tisoč metrov. Našteli smo tudi vzroke, pred vsem pomanjkanje kislice v zraku; a tudi premajhen zračni tlak sam na sebi škoduje brčkone našemu organizmu. V koliko bi se človek mogel navaditi na nove odnošaje, tega seveda ne vemo, ker nam nedostajajo izkušnje. Izvestno bi tudi to ne šlo preko gotove moje.

Bolezniški znaki, ki se pojavijo pri turistih in zrakoplovcih, nastanejo iz večine vsled pomanjkanja kislice, in dosti manj vsled premenjenja tlaka, ker se premenjatev izvrši le polagoma in ne mahoma. Vendar so se pokazale pri zrakoplovcih, ki se dvigajo primerno brez o kvišku krvavitve na sluznicah v nosu, oči, ušes itd. in se pojavljajo gotovo tudi na no-

tranjih organih. Večja nevarnost pa zrakoplovcem preti s strani nezadostne množine kislice, katerega si skuša organizem s hitrim sopenjem v potrebni kvantiteti pridobiti, in tako uravnati vsled višine nastali izpadek. Vsled pomnoženja dihanja pride tudi do hitrejšega utripanja srca, na drugi strani pa iz navedenih vzrokov do šumenja po ušesih, do slabosti, cnenoglosti itd. Če bi trajalo dihanje v takem zraku, ki ima premalo kislice v sebi, pa le dalj časa, potem je seveda smrt neizogibna, in človek se saduši. Zato jemljeo dandanes tudi vsi zrakoploveci komprimiran kislec seboj, katerega udihavajo, ko pridejo v višave in čutijo kake slabosti.

V prejšnjih letih pa ko niso jemali kislice seboj, pripetilo se je pri tej sami na sebi nevarni zračni turistiki mnogo neprimlik in nesgod. Tako sta se oba spremljevalca Tissandiersova dne 15. aprila 1875 l. v višini 8400 m tako oslabela, da nista mogla več uporabljati dihalnih balonov in sta se sadušila.

V najvišje sfere povzpela sta se

v zadnjem času Berson in dr. Süring. Njegov balon je zajemal 8400 kubičnih metrov, a je bil napolnjen samo s 5400 kubičnimi metri plina, da bi se lahko v višjih zračnih plasteh povoljno raztegnil. Pred pravim vzletom spustili so se v balonu, napolnjenim s vodikom, do kakih 7500 m visoko na poskušnjo. Balast privezali so na tak način, da je bilo treba vedno samo eno nit prerezati, kadar so hoteli posamezno vrečo peska izsuti. V začetku dvigal se je balon povsem počasi potem vedno hitreje, toliko časa, da se je plin povoljno razširil, in do dobrega balon napel. Nato sta pričela zrakoplovec resati vrvice, ter prazniti vsako pot po 2 vreči. Kislec vdihavati sta jela zgodaj, da bi ostala trdna in bi ne oslabela, dasi se je Berson dvignil že večkrat nad 7000 m, in tudi s poskusi v pnevmatični celici na sebi dognal, da višine 8000 m še dobro in brez inhalacije prenese. V višini 8000 m pa je začel dr. Süring pešati, ter je kmalu omedlel in zgubil zavest. Berson pa ga je vabudil, ter hotel odpreti ventil na balonu, česar

pa dr. Süring nikakor ni dovolil, ampak zahteval, da se izsje toliko balasta, da se iznova dvigne zrakoplov. Pri 10.000 m omedlel je Süring zopet, na kar je Berson potegnil za ventil — kolikrat — ni vedel povedati, ker je sam zgubil zavest, in se iz nje stoprav v višini 5000 m vzbudil.

Po registraciji instrumentov dosegla sta Berson in Süring višino 10.800 m, ob zračnem tlaku 202 mm in — 40° C mrazu.

Ta dva snanstvenika bila sta torej navzile izborna preišljeni vojnji in navzile vsem potrebnim pripravam jako blizu smrti. A ne samo s pomanjkanjem kislice se je bilo raziskovalcema boriti, tudi mraz 40° C pod ničlo ni malenkost. Bila pa sta tudi v tem oziru dobro preiskrbljena — imela sta oba kožuhe na sebi, kajti sicer bi ležela 1/2 ure v nezavesti gotovo smrznila. Na to, da sta imela tudi termofore (ogrevalnike) seboj, v naglici niti mislila nista. Poleg vsega tega v takih višinah tudi najmanjše delo človeka neskončno utruji. To se je pokazalo v tem

slučaju, ko je draml Berson opešnega tovariša in pri tem sam omagal. Ako odpade cev za dihanje (vodeča do železnega cilindra, v katerem je stisnjeni kisik, prične srce takoj burno utripati in človeka slabosti obhajati. Jedit ne prenese želodec nobene, k večjemu kapljo vina ali konjaka.

Berson je že leta 1894. povzpel se do višine 9155 m, četudi so mislili dolgo, da sta Glaister in Coxwell prišla še više. Le-ta sta trdila, da sta l. 1862. dosegla višino 11.000 m. Assmann pa je dokazal, da meje 8990 m na noben način ništa prekoračila. Sicer so pa registrovalni zrakoplovi dosegli višine po 20.000 m in več. Tako je balon »Circus« dne 27. aprila 1895. dosegel višino 21.800 m. Prof. Assmann je uvedel v aeronavtiko za registracije posebne, popolnoma zatvorjene balone, ki se seveda v visodinah močno napno in razpošijo, odkoder jih potem na balon pritrjeni dežnik-spuščalniki prinese na zemljo nazaj. Doslej rabili so balone, ki so imeli luknjice, skozi katero je polagoma odhajal vodenec, ter na ta

Imajo nad 3000 prebivalcev in v kopalnicah. Vendar lahko tudi v teh krajih dovoli vlada olajšave dogovorno s pristojnimi obrtnimi oblastmi. Kdor pa pride z dežele v mesto izvrševati gostilniško obrt, mora napraviti usposobni izpit ali pa dokazati, da je bil že vsaj štiri leta pri tej obrti. Za prodajo piva v steklenicah je treba posebno koncesijo, ki pa še ne upravičuje, polniti sam steklenice s pivom. Istotako je potrebna koncesija za posredovalnice za delo in službo. § 37 določa, da si sme vsak obrtnik potrebno orodje sam popravljati. Konfekcionariji si smejo le za prodajo namenjeno obleko dati sami popravljati po krojačih. Natančno je določeno število vajencev, ki jih sme obrtnik imeti. Obrtniku, ki ima vajence izpod 12 let, jih izrablja za drugačne posle ali jih ne pošilja v obrtno šolo se odvzame pravica, imeti vajence. Vajenec, ki drugič ne napravi izpita za pomočnika po lastni krivdi, ostane le pomožni delavec. Izpraševalno komisijo mora plačati zadruga, pristojbino pa vajenec sam. Meja med tovarnarjem in obrtnikom se šele določa. Kazen za obrtne prestopke bo zapor. — Konec svojega poročila je poročevalec opozarjal, da je v obrtnem stanu še premalo izobrazbe. Treba je tudi obrtnikom delovati s sviničnikom in roki.

O tržaški delavski zavarovalnici proti nezgodam je poročal Kregar. Govoril je najprej o takih zavarovalnicah v Avstriji sploh ter povedal, da so skoraj vse pasivne. Praška zavarovalnica, ki ima 521.000 članov, je največja, a je imela že pred dvema leti nad 18 milijonov K pasiv. Vse avstrijske zavarovalnice so imele leta 1902 nad 38 milijonov pasiv. Temu je kriva draga uprava in ker so avstrijske zavarovalnice na temelju glavnega pokritja. Najmanjša med vsemi zavarovalnicami je tržaška, ki ima le 91.000 zavarovalcev. Ta zavarovalnica ne trpi v svoji upravi ne Hrvatov in Slovencev in ne Nemcev, ako niso slepo vdani italijanski gospodi. Za Kranjce ima posebno mero ter postopa z našimi gospodarji vedno strožje kot z laškimi in vendar ima Kranjska pri zavarovalnici 18.000 članov, ki plačajo na leto nad 400.000 K, zato bi popolnoma lahko izhajala posebna zavarovalnica za Kranjsko, ki bi bolj hudo maunitarno postopala. Z zavarovalnico bi dobili tudi svojo zvezo okrajnih bolniških blagajen Delavci, ki so laški agitatorji, dobivajo pri tržaški zavarovalnici brez vsake zdravniške preiskave listke za denar. Stavlja je tri tozadevne rešitve: 1. ministrstvo notranjih zadev se naprosi, da čimprej ustanovi samostojno delavsko zavarovalnico za slučaj nezgod za Kranjsko s sedežem v Ljubljani. 2. Obrtni shod naroča predsedstvu shoda, da odda sklenjeno petico navzočemu drž. poslancu dr. Žitniku in 3. obrtni shod naroča zvezni kranjskih obrtnih zadrug, da to vprašanje natančno zasleduje in objavi vse nerednosti. Resolucije so bile sprejete. Posl. dr. Žitniku se izreče zahvala in zaupanje. — O pomanjkljivostih tržaške zavarovalnice je govoril še novomeški obrtnik Malovič.

Zvezni predsednik Franchetti je poročal o delu v prisilni delavni in o deželni komisiji. Glede prve točke je predlagal dr. Žitnik, naj se vloži po ljubljanskem poslancu Grasselliju peticija v deželni zbor. Sprejeto. Glede obeh točk pa je poročevalec predlagal resoluciji, ki sta bili sprejeti soglasno, druga primerno spremenjena; ker se je obrtna komisija že konstituirala ter se izvolilo

tudi predsedstvo, zaradi tega se resolucija naslovi na dotično predsedstvo. Deželni odbornik Grasselli je pojasnil, da glavni pogoj so potrebna sredstva, ki jih je dobil le, ako bi deželni zbor deloval; obrtna komisija sama je za spreminitev v obrtni pospeševalni urad.

Shod je prepustil ureditev in odpisatev Franchettijevih resolucij predsedstvu, nakar se je shod ob 12. uri zaključil.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. oktobra.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek dne 17. oktobra ob 5. popoldne sejo. Na dnevnem redu so naznanila predsedništva in poročila o dopolnitvi volitvi v regulacijski odtok; o dopolnitvi volitvi v upravni odbor mestne hranilnice; o volitvi predsednika in 6 zastopnikov v kuratorij cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole; o prošnji Antona Steinerja za dovoljenje izbrisa služnosti za pridobivanje ilovice pri vlož. št. 268 ad Trnovsko predmestje; o dopisu telovadnega društva »Sokola« v Ljubljani v zadevi vnajemstva bivšega dirkalskega prostora v Lattermanovem drevoredu; v zadevi ograje ob Bleiweisovi cesti ob meji južne železnice; o prisvju dr. Maksa Pirea proti sklepu glede predpisa priznavalne najemščine za kletna okna pri njegovi novi hiši v Sodnijskih ulicah; o prisvju dr. Fr. Počka proti prepovedi naprave betonskega tlaka pri njegovi hiši št. 31 v Streljskih ul. o prošnji tvrde Ralla & Neffa za doplačilo pri zgradbi kanala na Martinovi cesti; o popravah na Sr. Jakoba mostu in dotičnih na mestno občino pripadajočih stroških; o prošnji Adolfa Petrina za poravnavo računa za razna mizarska dela na II. mestni deški ljudski šoli; o dopisu c. kr. deželnega šolskega sveta zaradi lege projektovanega novega šolskega poslopja za 3. mestno deško ljudsko šolo; o prošnji Frana Anzina za podelitev gostilniške koncesije; o prošnji Antona Alberta za podelitev gostilniške koncesije; o prošnji Karla Semiča za podelitev koncesije za gostilničarsko in krčmarsko obrt in za žganjeto v hiši št. 26 na Marije Teresije cesti; o prošnji Ivana Praunseisa za razširjenje gostilniške koncesije.

— **Škofova »Vzajemna zavarovalnica«** je tako narodna, da ima njeno glavno zastopstvo v Mariboru na hiši, kjer ima svojo pisarno, ta-le napis: Hauptagentenschaft der Versicherungsgesellschaft »Vzajemna zavarovalnica proti ognju« in Laibach. Najbrže so njegovi zavarovalci v Mariboru in mariborskem okraju sami Nemci, ker so Slovenci nemara prepametni, da bi se dali zavarovati pri takšni družbi, kakor je škofova zavarovalnica.

— **Odveze ne daje** jeseniški župnik Zabukovec vsem tistim svo-

jim spovedancem, ki so slučajno člani »Sokola«, dokler ne obljubijo, da izstopijo iz tega društva. Zabukovec terorizem ne bo imel drugih posledic, kot da je imel v par letih prazno spovednico, ker s svojim nesmiselnim ropotanjem ne bo ostrahlil prav nikogar ali pa ga celo prisilil k društvom izstopu. Sicer bi bilo pa menda Zabukovec itak ljubše, če bi se mu njegovo delo olajšalo, katerega še zdaj nima skoraj nič.

— **»Krščansko-socialna zveza« na Goriškem.** Politično kranjskih klerikalnih društev mislijo goriški duhovniki vpeljati na Goriškem. V ta namen so imeli 28. p. m. shod, na katerem so se posvetovali, kako bi oživili društveno življenje na Goriškem in kako bi prikloplili že obstoječa društva »Kršč.-socialni zvezi« v Ljubljani. Dr. Pavlica je vezal razne klerikalne otrobe in jadjikoval, da se na Primorskem širi le napredna misel, katoliška pa spi. Zato je vsodbujal navzoče, naj ustanovijo povsod razna klerikalna društva, ki naj spodbujajo že obstoječa liberalna. Kakor se vidi, nastane na Goriškem v kratkem boj med liberalnimi in klerikalnimi društvi. Klerikalni hočejo uničiti vse, kar ni klerikalnega, zlasti se pa mislijo spraviti nad telovadna društva. Dolžnost goriških naprednjakov je, da so o pravem času zavarujejo proti nesramnemu napadu in klerikalna društva bodo potem sama poginila.

— **Slovensko gledališče.** Iz pisarne »Dramatičnega društva« se nam piše: V torek, dne 17. t. m. se uprisori na slovenskem odru prvi krasna vledramatična velika ruska opera »Pikova dama«. O pisatelju, skladatelju in vsebini opere je poročal obširno sobotni »Slovenski Narod« št. 236. Navedena opera šteje med najboljše muzikalne proizvode najslavnejšega ruskega skladatelja P. Čajkovskega, ona ima vse vrline pristne ruske nacionalne glasbe; opera je izborna instrumentirana, v godbenem oziru naštudirana z največjo marljivostjo po neumornem kapelniku g. H. Benišk. Inscenirana pa je najskrbnejše po vzoru ces. kr. dvorne opere po g. režiserju R. R. nek. Opera je na novo opremljena, ima novo dekoracijo (Nevski prospekt ponoči) naslikano po gledališkem mojstru in dekoracijskem slikarju g. L. Waldsteinu. Rokoko-posteljo z opravo in draperijami je »Dramatičnemu društvu« blagohotno v brezplačno uporabo prepustila velečenjena gospa Naglasova. V operi sodelujejo vse operne moči, moški in ženski zbor ter mlado dramatično osobje.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj popoldan so igrali kot ljudsko predstavo ob znižanih cenah prvič v tej sezoni Jurčič-Krsnik Grovekarjeve »Rokovnjašice«. Umeje se ob sebi, da je bilo gledališče nabito polno. Blaža Mozola hoče pa vsakdo videti. Gospod režiser V. r. o v š e k je seveda sopes slavi prave triumfa. Je pač res, in to treba javno priznati, da je gosp. Verovšek pravi umetnik skoz in skoz, da ž njim stoji in pada največji del naših dram, da je on pravi staber slovenskega gledališča, in da si tega brez gospoda

Verovška niti misliti ne upamo. O g. Nučiča kmetskih vlogah smo povedali svoje mnenje že sadijši. Vse druge vloge so se izvršile zelo popolno, aplavza sploh ni bilo ne kovesa ne kraja. Gđ. Hočevarjevi svetujemo, da naj bi šla kam v šolo za subrejt, ker ima solum lep talent in priključje glas. O g. Dragutinoviču, ki je včeraj sredno debutiral kot Stefan, izredno definitivno sodbo o prihodnji priliki. — Na lepakih so zamenjana imena. — Zvečer se je zopet pela Lortzingova opera »Car in tesar« pred rasprodano hišo. Glediški list napoveduje, da se je ta opera snoči pela zadnjič v tej sezoni. Upamo, da temu, ne bo tako. Kajti tako melodij-znih in lahko umljivih oper je malo, in malo jih je, ki bi tako zelo ugajale muzikalški manj naobrazanim slojem. Treba le publiko opozoriti na glas bene finese, posebno na glasbene dovtippe, ki jih ta opera kar mrgoli in ki zadobe svoj vrhunec v veliki kantati v zadnjem dejanju. Z lahkim, priključjivimi operami se vsajja širše obšinatvo v glasbenem oziru, da sešoma umeva tudi težje umotvore. Zato smo za to, da se ta opera ne odstavi z repertoira, marveč naj se k večjemu odloži na poznejši čas. Za nedeljste večere je pač, kakor navlaš in utegnula bi se parkrat napolniti hišo. Samo to se mora enkrat za vselej odpraviti, da bi bile reprize slabše od premijere, mesto da bi bilo baš narobe. G. O u ř e d n i k je snoči zopet žel frenetično aplavz za svojo carsko pesem. Odličnemu pevcu naše iskrene častitke. Ostali gg. in dame so bili istotako izborni, seveda s že navedeno klavzulo. Gosp. Oržel-skem u toplem priporočamo, da naj svoje registre bolj ubere s svojimi partnerji in naj jih ne skuša z glasom predoneti. V b r a n a igra je prvi pogoj za uspevanje oper. Zboru smo — seveda brez uspeha — že zdavna svetovali večje živahnosti v drugem dejanju. — Predstavi sta prisostvovala dež. predsednik Schwarz in dvorni svetnik grof Chorinski.

— **Izredni občni zbor »Dramatičnega društva«** se je vršil v soboto zvečer v »Nar. dom«. Tega občnega zbora se je udeležilo enajst oseb, in sicer šest odbornikov (dr. Karel vitez Bleiweis-Trsteniški, dr. Stare, I. Rozman, Fr. Govekar, dr. Vlad. Ravnihar in dr. Fr. Novak) in pet članov »Dram. društva« (dr. Triller, I. Šubie, dr. Ivan Jenko, Fr. Orožen in Fr. Kobal). Zborovanje je otvoril predsednik »Dramatičnega društva« g. dr. K. Bleiweis vitez Trsteniški, rekoč, da je bilo treba sklicati izredni obč. zbor, ker sta se odpovedala svojim mandatam odbornika gg. dr. Fr. Zbašnik in dr. Fr. Tekavčič. Z ozirom nato je odbor sklenil, da da eventualno v celoti na razpologo svoje mandate, vendar pa je pripravljeno, da vodi društvene posle do konca tekoče sezone. G. dr. Karel Triller se je izrekel proti temu, da bi odstopil ves odbor in ker bi bilo to samo v škodo društvu in je predlagal, da obdržita svoje mandate tudi odbornika, ki sta odstopila. V istem smislu je govoril tudi ravnatelj Šubie. Nato se je sklenilo naprositi dr. Tekavčiča, da še na dalje ostane v odboru, mesto dr. Zbašnika se pa naj naprosi prof. Westra, da stopi v odbor. Z ozirom na ta sklep sta se določila dr. Triller in dr. Iv. Jenko, da pre-

govorita dr. Tekavčiča, da bi še nadalje ostal v odboru. Vrnila sa se iz sosodne sobe s vestjo, da dr. Tekavčič drage volje še nadalje ostane odbornik »Dramatičnega društva«. Ko so se še sklenilo, da se dr. Zbašniku izreče pismena zahvala za njegovo delovanje, je predsednik zaključil izredni občni zbor.

— **Socijalnodemokratično klerikalna zveza.** Socijalni demokrate so sklicali za včeraj v areni »Narodnega doma« shod, na čigar programu je bila splošna in enaka volilna pravica v državi, deželi in občini in katerega se je udeležilo tudi nekaj delavk in precej klerikalcev. Če se pomisli, kako socijalni demokrate in klerikalci vedno poudarjajo, da imajo vse delavske moči na svoji strani, se mora priznati, da je bil shod klavren. Če klerikalci socijalni demokrate ne opravijo vkljub veliki agitaciji z obeh strani več ljudi na shod, kakor jih je bilo v areni in potem pri sprejdu, potem stoji slaba s socijalno demokratično in klerikalno stranko. Glavni govornik je bil g. Kristan, ki je pel hozano klerikalcem in obsojal liberalce, ki ne puste klerikalcev na konja, češ, napadali bi potem lahko klerikalce ki bi ne splošni svojih obljub, ki jih sedaj delajo kmotom in delavcem že bi pa klerikalci izvršili svoje obljube, potem bi pa bilo tako dobro za vse. Naivnost teh nazorov je tako očitna, da je ni treba šele dokazovati. Kristan je hotel potem zavračati naše trditve, da so se socijalni demokrate združili s klerikalci, a komaj je rekel, da ni med njimi nobene zveze, že je povedal, da so skupni v mislih in stremljenjih za splošno volilno pravico. Ali to ni zveza? Gosp. St e f e se je v imenu krščansko socijalne zveze odločno uprl, da bi bili klerikalci v kaki zvezi z socijalnimi demokrati, se zadr. seveda s »Slovenski Narod«, ki baje ne pozna svojega programa in pital slovenske liberalne poslance s politični pastirci Vabil je liberalce — vsaj nekatere — naj se pridružijo lepi črnordeči zvezi in naj grede z njo v boj za njene ideale. Ne dvomimo, da najde prijazno vabilo velemerodajnega g. Šteteta takoj odziv in da bodo liberalci kar trumoma hiteli pod njegovo zastavo. Da se je vsaki klobasarji ploskalo, je umevno, saj poznamo, kako imajo socijalnodemokratični in klerikalni »voditelji« svoje ljudi na vrvi. Po shodu, kjer se je udeležnikom ostro naročalo, naj se vsi, vendar vsi udeležki sprejdu po mestu in naj se vedejo dostojno se je začel sprejdu. Izvršil se je popolnoma mirno in povsem dostojno. Na čelu sta korakala gospoda Kristan in Kordelič z dvema drugima gospodoma, potem je prišlo nekaj delavk in potem delavci. Ti so korakali pojštrije v eni vrsti. Naštelni smo 97 vrst, to je 388 oseb. Taki sprejdu so imponantni, če se jih udeležijo na tisoče ljudi, sicer pa ne. Tudi g. Štefe je korakal med sodrugi. Ko je prišel sprejdu pred »Mestni dom« je g. Kristan pohvalil sodrugi, da so se tako dostojno vedli in izražal upanje, da so s tem obhodem storili velik korak naprej. Napisi na dveh tablicah so bili tako popačeni, da je moralo biti človeka sram, da slov. socijalni demokrate in klerikalci ne znajo toliko slovenski, da bi pravilno sestavili kratek napis.

— **Shod kranjskih mle-karn.** Včeraj se je vršil shod kranjskih mlekarov, ki ga je sklicel ravnatelj »Kmetijske družbe« na zahtevu mlekarov karniškega okraja z namenom, da se razpravlja o zvišanju in zednačenju cen surovega masla.

Dalje v prilogi.

način ostabil balon v točko, da je jel čez nekaj ur padati in bližati se zemlji. Assmann pa misli, da se bo dalo dobiti še boljše, še prožnejši gumi, tako da bodo njegovi baloni dospeli celo v višine 30 kilometrov.

Doslej imajo baloni, kakor je znano, pač samo znanstven, v zadnjih letih tudi športen pomen. Dokler ne bo mogoče balonov voditi — in to se menda pač nikoli ne zgodi — je to naravno. Seveda v popolnoma mirnem ozračju, ali v smeri vetra nekoliko vplivati na pot balona, to se bo dalo doseči, in se je doseglo že deloma. Ta poskus je tudi napravil grof de Vaux Hotel je namreč v oktobru l. 1901. preplaval srednjemorsko morje, ter prijadrati iz Toulona v Algier, kar se mu pa seveda ni posrečilo. Dasi je plovenje trajalo 41 ur, niso doslegli Afrike, kajti neugoden veter je zanesel balon v morske valove, odkoder ga je s posadko vred v spremljevanje poslana bojna ladja »Du Cheyl« rešila na svoj brod.

Okrog 11. ure ponoči se je dvignil balon iz toulonske obali; sledila mu je ladja, ter ga rasvetljevala s projektorjem. S posebnimi pripravami

je inženir: Hervé dosegel, da se je balon vedno plazil v višini 20 m nad morsk gladino, s katero je imel stik. Za redno plavanje je skrbel velik lesen brun; za enako višino nad vodo pa »stabilizator«, napravljen iz cevi, v katere je voda prihajala in otekala in tako balon obremenjala ali vzlajševala; nadalje: deviator, skupina deščic, zbranih v nekako šalusijo, ki se je dala poljubno prestavljati, zapirati in odpirati, kakor naj bi zahtevale vetrovne smeri. Končno je visela na vsaj pravi kot nekako avtomatično krmilo 5 m dolga vrvi, na kateri so bili narezani kosi lesa — nekaka morska kača, ki je imela nalogo prilagati se posamesnim skupinam valov, njihovim grebenom in dolinam. Balon s takimi zavorami kajpada počasi vozi, in končno še ne pride na cilj. To je pa že vsa boljše n. pr. naša hitra, a »gvišna« doljenjska železnica.

Francoški zrakoplovec nemeravajno še drugo vožnjo s balonom, namreč hoté Saharo prepluti. Podjetje skuša izvesti Debureau, ki se je namenil s obali tunijske od Gabesa v južno-zapadni smeri preleteti puščavo. Ob ugodnem vetru trajala

bi vožnja kakih 75—85 ur. Vprašanje pa je, ali vsdrži balon ob žareči solnični vročini toliko časa v zraku. V to svrhu spuste najprej poskusni balon z avtomatično pripravo za ispis balasta. Ta priprava bo pritrjena na spodnjem koncu balona in bo napolnjena s vodo. Na njenem spodnjem delu bo ventil, katerega bo sapirala utež, privezana na vrvi. Kakor hitro pade balon, doseže utež zemljo, na kar uhlapne napeta vrvi, ter se ventil odpre. V sled tega odteče toliko vode, da se peza zopet smanjša in se dvigne balon s novega.

Balon za pravo potovanje vaeboval bo 13000 kub. metrov vođenca in bo imel vsгона sa kakih 12.000 kilogramov. Plaval bo 400—1000 m visoko. Udeležencev bo 5—6; prekrbeli se bodo s hrano z 2—3 tedne, s instrumenti, orožjem itd. Gondola bo napravljena v dve etaži. V gorenji bo spalnica, v spodnji stražnica.

A tudi to podjetje se ne zdi vsem dovolj nevarno; zato se pripravilja Louis Godard, da preplvo Atlantski ocean. Boljšo še vedno kot čes severni tečaj!

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Drugi del.

(Dalje.)

Goriško grofica je pretresala taka žalost, da je Juri molče nekaj časa sedel kraj nje, ker se mu je zdela prevsakdanja vsaka beseda, ki bi jo izrekel za tolažbo. Umel je pa bolest lepe grofice in obšlo ga je iskreno usmiljenje z njeno usodo.

Zdaj je tudi uganil, zakaj je grofica podpisala konzulu Ottoboni pogodbo, s katero se je odrekla vsem svojim pravicam do Čedada. Grofica je jokaje potrdila, da ji je Ottobone obljubil, da jo zopet spravi z njenim so-program, ako podpiše pogodbo.

Šele ko se je grofica umirila, je začel govoriti Juri o namenih, ki so ga pripeljali semkaj. Iz začetka ni hotela grofica niti poslušati njegovih predlogov, potem se je začela zanje zanimati, končno je smehljaje pritrčila. — »Ali to mora ostati tajno med nami; nihče ne sme ničesar izvedeti,« je dejala grofica, ko je pri slovesu podala Jurju roko.

»Tajno? Kaj še! To mora vedeti ves svet — sicer nama vse skupaj nič

ne koristi. Ali — zdi se mi, da so se že zbrali sklicani možje in treba je, da grem.«

Juri se ni dal ne zadržati, ne pogovoriti, da bi obljubil tajnost sklenjenega dejanja. Odšel je smeje se na glas in ko je grofica gledala za njim, se je sama zasmejala, četudi samo za trenotek.

Sedla je pred svoje zrelo in v tem, ko se je ogledovala, je zdaj s skrbjo, zdaj zopet smehljaje mislila na Jurjev predlog.

»Ah, kaj — to je blaznost in konec bo zopet slab zame,« je vzdihnila grofica. »Ponižana in osramočena bom zopet — in Majnhard bo zame za vedno izgubljen.«

Koj na to pa jo je zopet prešinilo upanje, da se načrt vendar posreči in ko se je, stopajoč v pripravljeno kopal, ogledovala v velikih zrelih, je skoro zmagonosno dihnila.

»Morda se le posreči.«

Med tem je Juri pletel dalje svoje spletke. V dvorani je naletel na konzulo Ottobona in znal ga je tako spretno pridobiti na svojo stran, da se je mož kar razvel za Jurjev načrt in je z vsem svojim velikim vplivom prigovarjal drugim konzulom in plemenitašem.

Shoda se je udeležilo nad 25 zastopnikov mlekarskih združenj. Poleg tega je zastopal ravnatelj »Zadružna zveza« g. Rozman okoli 80 mlekarn. Po daljši debati je bila končno enoglasno sprejeta resolucija: Shod zastopnikov kranjskih mlekarn, ki se je vršil dne 15 t. m. v dvorani c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani priznava, da o enotnih osnovah surovega masla in drugih mlekarskih izdelkov, kakor tudi o povzdigi mlekarskega splošja, ni možno s pridom govoriti, dokler nimajo vse mlekarne enotnega vodstva.

— **»Slovenec«** vedno laže. Znano je, da so dne 5. in 6. t. m. okoliščanski posestniki na cestah za branjevali mlekarijam peljati mleko v Ljubljano. Ravnali so tako, da so morali orožniki vmes posesti, ki so tudi mnogo krivcev naznanili sodišču. Dne 6. t. m. je pisal pravico ljubni »Slovenec«, da je bil t. dan baron Codelli s svojimi pristajši pri okrajnem glavarstvu, kjer se je pritožili radi postopanja orožnikov. Tam je baron zvedel, da je orožniki niso prejeli nikakega navodila in da se je proti njim uvedla preiskava. Dne 14. t. m. pa se je vršila pri okrajnem sodišču v Ljubljani razprava proti dotičnim posestnikom radi prestopka po § 4. koal. zakona. Pri tej razpravi je orožniški stražmaster Fink kot pri pridah po svojo službeno prisego izjavil, da je dobilo orožništvo že pred 5. oktobrom od okrajnega glavarstva tako navodilo. Kdo tedaj laže, stražmaster ali »Slovenec«? Odgovor menda ni težak. Čudno pa se nam to vidi, da državno pravdnitvo preganja okrog 40 zapeljanih kmetov, glavnega krivca, barona Codelija, ki je celo silovito ravnal in je bil gotovo tudi ovaden, ne prime! So pač v Avstriji za barone drugačne postave, kakor za reveže!

— **»Slovenske Matice«** CXL. odborova seja bo v ponedeljek, dne 23. vinotoka t. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. Uredili: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o 139. odborovi seji. 3. Poročilo gospodarskega odseka. 4. Poročilo knjižnega odseka. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Eventualia.

— **K poglavlju o discipliniranju delegatov deželne učiteljske konference.** Dne 12. t. m. se je vršil skoro polnoštevino obiskani izredni občni zbor litijskega okrajnega učiteljskega društva v Smartnem pri Litiji. Tu se je sprejela z velikim navdušenjem in enoglasno s tedejše izjavo: »Učiteljsko litijsko okrajno popolnoma odobrava korak, ki sta ga storila izvoljena delegata tega okraja, namešč g. nadučitelja Bernard Andoljšek — Litija

in Jože Zlatac — Vel. Gabor pri letošnji IV. deželni učiteljski konferenci. Delegata sta izvršila le ono, kar sta imela naročeno od svojih volilcev. Ako hoče c. kr. deželni šolski svet koga disciplinirati naj disciplinira vse učiteljske litijske okraje. Mislimo, pa da je dovolj, tu so disciplinirani že sama naša škandalozna obča.«

— **Pevske zbor, »Glasbene Matice«** priredi v letošnji sezoni dva zadavna večera s godbo, petjem, šalji vimi prizori in plesom. Prvi sabavni večer bo v soboto, dne 11. novembra t. l., obišajni plesni vobek pa v soboto, dne 3. svečana 1906.

— **Prešeren med Srbi.** »Srbaki književni glasnik«, ki izhaja v Belgradu pod uredništvom P. Popovića in dr. Jovana Škerlića, priobčuje v svoji oktobrski številki študijo o Franu Prešernu in iz peresa urednika in vseučil. profesorja Pavla Popovića in prevode treh Prešernovih pesmi »Oj, Vrba, srečna, draga vas, / Zbog tebe, sreča« in »Kam.« Prevodi, zlasti sonetov so prav dobri. Pesmi je prevel na srbski jezik Vladimir Stanimirović.

— **Knjižice »Slava Prešernu!«** je narodna mestna občina v Idriji na podlagi soglasnega sklepa obč. odbora s dne 12. t. m. za dijake mestne višje realne 220 izvodov. Omenjamo ta sklep mestnega obč. odbora idrijskega s posebno pohvalo in ga priporočamo v posnemane drugim, zlasti mestnim obč. zastopom!

— **Kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev.** Iz Belgrada se nam piše: Nedavno tega sem vam sporočil, da namerava pripravljati odbor sredi tekočega meseca sklicati v Belgrad kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev. Za misel se je sprožila v prvi vrsti zaradi tega, da bi bili jugoslovanski književniki in časnikarji eventualno lahko navzoči pri otvoritvi srbskega vsesušidšča. Ker je pa bilo že premalo časa, da bi se pravočasno obavestilo vse jugoslovanske književnike in časnikarje o času kongresa, se je ta misel opustila, pač pa se je definitivno sklenilo, da se skliče kongres sredi novembra t. l. in so se za shod določili trije dnevi t. j. 19., 20. in 21. novembra t. l. Vest »Beogradske Novine«, da bo kongres šele prihodnje spomlad, torej ni resnična. Vabila na kongres se bodo jela razpošiljati jugoslovanskim listom v najkrajšem času.

— **Pri upravnem sodišču** se vrši 24. t. m. prizivna obravnava vrhniškega cestnega odbora proti kranjskemu deželnemu odboru zaradi zadrževanja nekega mostu dne 26. pa obravnava učitelja Jakoba Žebreta v Starem trgu zoper naučno ministrstvo v zadevi odškodnine za več ur poučevanja.

— **Predavanje o jetiki v Kranju.** Po mnogih ovirah prične »Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučah« ta teden s javnimi predavanji o jetiki. Prvo tako predavanje se vrši v četrtek dne 19. t. m. ob pol 6. uri zvečer v fikatlični sobi c. kr. gimnazije v Kranju. Predaval bo podružnični glavni tajnik Demeter vites Bleiweis Trsteniški o vprašanju »kaj je jetika in kako

možganih se je borba med razbojniki in med menihom zrealila kot borba med nebesi in med pekлом in prot je pomoči zdaj boga, zdaj satana. Na srečo je prišel Juri in je ukazal slugi, naj gre iskat zdravnika Natana.

„Ta je Žid,“ je tožila Katarina. „Žid ne more v našo hišo, saj je to prepovedano. Kristijan, ki pusti Žida v svojo hišo, zapade izobčenju.“

„No, da le ne zapade smrti,“ je menil Juri. „Sicer je za tvoj stric Mihael Galengano izobčen. Pusti torej najprej Žida k njemu, da mu izleči telo, potem pa pokliči meniha, da mu izleči dušo.“

Čim je bila ta stvar urejena, je Katarina najprej hotela vedeti, kaj da pomeni oznanilo, ki se je razglasilo v cerkvi in vsled katerega hiti ljudstvo v cerkev na molitev.

Ko ji je povedal Juri, da se gre za ljubavni sestanek, ki ga je obljubila grofa Majnhardu in ko jo je Juri pozval, naj se pripravi za ta sestanek, je Katarina vsa prepadena udarila v jok in obsula Jurja z bridkimi očitaji. Zaman se je Juri prizadeval, da pomiri Katarino, zaman ji je pravil, da ji je hotel napraviti le veselo presenečenje, s katerim bil združen dober nauk za grofa Majnharda. Katarina ga ni hotela poslušati.

(Dalje prih.)

se je ubranimoc. Vstop je vsakomur prost; v interesu stvari želeči je mnogobrojne udeležbe.

— **»Jesenjsko šolstvo.«** Pod tem naslovom prinša »Gorenjske« članek o šolah na Jesenicah in Savi. Na Savi je dobila nemška šola pravico javnosti in to soper voljo večine okrajnega šolskega sveta radovljiškega. Šola ima namen, odtu levati otroke sselepljenih slovenskih delavcev njihovu materinemu jeziku. Da se velika raznarodnja nevarnost prepreči, priporoča »Gorenjske« občinskemu zastopu jeseniškemu, naj sklene, da se sesida med Savo in Jesenicami novo šolsko poslopie in naj se takoj razširi dosedanja štirirazrednica v osemrazrednico. Ta občinska in komunalna šola bi bila prava meščanska šola, ki je za Slovence potrebna, kot voda ribi. Peti ko munalni razred naj bi se otvoril takoj, ker se ne ve, kaj prinese bodočnost.

— **Bolnica v Kandiji.** Dr. Liebsch, sekundarij v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji je imenovan primarnim zdravnikom v Nazaretu v Palestini. Red usmiljenih bratov graške provincije je prevzel imenovano bolnico v svoje oskrbo ter jo hoče modernizirati. Mesto sekundarija v Kandiji je zdaj zopet razpisano.

— **Bralno in pevske društvo »Toplice«** v Toplicah je prejelo od g. Bahovca, trgovca s papirjem, lepo število knjig, koje je g. Jernej Bahovec z g. L. Schwentnerjem in »Neimenovanim« blagohotno poklonil mlademu društvu. Knjige so v resnici lepe in pripravne za preprosto ljudstvo. Cenjeni gospodje: Veliko ste pripomogli, v to bodite uverjeni! Društvo pa vam bo od srea hvaležno! Gospodom darovalcem naj bo tem potom izrečena srčna zahvala.

— **Ces. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju** je sklenil v seji dne 18. oktobra t. l. vis. c. kr. dež. šolskemu svetu predlagati, da se na podlagi saslišanja delegatov bivše deželne učiteljske konference vsako daljno disciplinarno postopanje opusti, ker je beda učiteljsva povsem dokazana in, ker je bilo postopanje delegatov nekaj obupen kliš za nujno odpmoč.

— **Vinski semenj v Krakem.** Za ta semenj je veliko zanimanje, zlasti ker se je v onih krajih pridralo nepričakovano mnogo in prav dobrega vina. S semnjem bo združeno predavanje o kletarstvu, ne o mlekarstvu, kakor je bilo zadnjic pomotoma pisano.

— **Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju** bode imelo svoj redni občni zbor dne 12. listopada t. l. popoldne ob 2. uri v mali čitalniški dvorani v »Narodnem domu« v Celju. Enako kakor druga leta priredi tudi letos zvečer po zborovanju koncert, takozvani in obče priljubljeni »Martnov večer« s petjem, igro in godbo.

— **Športno društvo »Maribor«** začne zopet s telovadbo v sredo, dne 18. t. m., ter telovadi vsako sredo in soboto za sedaj, dokler se udeleženci ne zedinijo za drugi čas, od pol 8. do pol 9. ure zvečer v gimnazijski telovadnici. Če se oglasi dovolj telovadcev, telovadilo se bo v dveh ali morebiti še več vrstah ali celo oddelkih.

— **Z nožem.** V Vojniku na Štajerskem se je v neki gostilni začel prepir med bratoma Martinom in Jožefom Kovačem in delavcem Wengustom. Ker je Wengust bil preveč siten in nasilen, zinila sta ga Kovača ven. Pri tem je potegnil Wengust nož in ranil Jožefa Kovača zelo nevarno. Nemški listi so to stvar pogrebili in že vpijejo o Slovenceh, kakšni ubijalci da so. Zakaj ne pri naša kaka »Whartice« pretopov in pobojev ter drugih lepih činov nemških Štajercev, ker se s pretepi in poboji tako rada peča! Garantirano je, da ji potem tega pobjnega gza diva ne bo nikoli smanjalo!

— **Zbesnela krava.** V Ptujju je zbesnela neka krava, ki so jo gnali k mesarju, in pri tem težko ranila neko žensko in razbita neko izločbo. Divjo žival so potem z veliko silo ukrotili in odgnali na njen otlj.

— **Eksplozija smednišnice v Rudersdorfu pri Gradcu.** Razen treh delavcov, ki so bili pri eksploziji ubiti, je umrl že v bolnišnici četrti ponesrečene, 44letni Janes Potodnik, doma od Sv. Trojice na Spodnjem Štajerskem.

— **Zblazneli korporal.** V Volsbergu na Koroškem je zblaznel huzarski korporal Varga in divje mahal s sabljo semtertja. Pri tem bi bil kmalu ranil nekega misarskega pomočnika. Orožniki ga niso mogli preje premagati nego da je dobil sunek z bajonetom.

— **Učiteljske plače na Goriškem.** V sadnjem zasedanju goriškega dež. zbora je bil sprejet zakon o uredbi učiteljskih plašč na Goriškem. Za vsižanje plašč potrebno pokritje pa je hotel dež. zbor dobiti na način, glede katerega so bili vsi razumni ljudje mnenja, da je ves

zakon o vsižanju učiteljskih plašč mitvorjeno dete. In to se je obisti-nilo. Viada ni zakona predložila v santonjo. Naravno je, da je učiteljs-tvo skrajno ogorčeno.

— **Tiskovna težba proti klerikalnemu tržakemu, »Novemu Listu.«** Ob priliki otvoritve »Narodnega Doma« v Podgradu je prinesel klerikalni »Novi List« zlobno vest, da pri odhodu iz Podgrada gg. Makso Cotič, urednik »Edinosti«, in Fr. Kučinič, urednik »Trščanskega Lloyda« nista hotela vzeti na svoj voz predsednika političnega društva »Edinost« g. Matka Mandiča. Ta vest je izvala veliko ogorčenje v tržaskih krogih proti imenovanim gospodom. Dasi sta Cotič in Kučinič vso zadevo javno pojasnila, vendar »Novi List« ni prenehaj jih obrekovati. Vsled tega je bil g. Cotič primoran proti »Novemu Listu« nastopiti sodno pot in tožiti njegovega urednika radi razžaljenja časti. Na podlagi te tožbe je bila v soboto v uredniških prostorih »Novega Lista« hišna preiskava in se je proti odgovornemu uredniku in izdajatelju tega lista A. Svari uvedlo kazensko postopanje. Klerikalni klevetniki bodo torej imeli pred sodiščem priliko zagovarjati svoje zlobne trditve.

— **»Sava«,** društvo svobodomislelnih slov. akad. na Dunaju, priredi svoj I. redni občni zbor v sredo, dne 18. t. m. ob pol 8. uri zvečer s sledečim dnevnim redom: 1. Citanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo odseka za legit. list. 4. Poročilo revizorjev. 5. Sprejem članov. 6. Volitve odbora. 7. Volitve odseka za legit. list. 8. Slučajnosti. Lokal: Restavracija »Zum Magistrat«, I. Lichtenfelsgasse 2. Svobodnomislelni slovenski gostje dobrodošli!

— **Tatvina vrednostnih papirjev.** Dne 30. t. m. so bili v Gradcu ukradeni sledeči vrednostni papirji: rentna za 2000 gl. s kupni za maj in november termin s šte. v: 417.319, 412.723, 291.999, 426.288, 415.277, 415.278 in 521.444. Rentna za 100 gl. s kuponi za maj in novem ber termin s številkami: 192.510, 216.576, 249.611, 366.502, 401.976 in 214.147. Rentna za 1000 gl. s kuponi za februar in avgust termin s šte vilko 114.181; zastavno pismo za gl. zemlj. pos. mesta Sibirja V. emisije s kuponi za juni in december termin s številkami 5744 in 5746; zastavno pismo za 1000 gl. hranilnice v Sibirju IV. emisije s kuponi za sušec in september termin s številko 2388; zastavno pismo iste hranilnice II. emisije za 500 gl. s kuponi za februar in avgust termin s številko 0923; zastavno pismo iste hranilnice III. emisije za 500 gl. s kuponi za maj in novem ber termin s številkami 2639 in 2184. Pred nakupom navedenih vrednostnih papirjev se obnustavo svari.

— **Dve javni nasilstvi** sta bili včeraj, in sicer prvo na Poljanski, drugo pa na Dunajski cesti. Okoli 2 ure popoldne je prikolovratil v gostilno g. Antona Gražarja na Ambroževem trgu mesarški pomočnik Avgust Žindra iz Lškkega trga ter začel z vrčkom in nožem tako razbijati po mizi, da je moral gostilničar pokl cati policijskega stražnika Kurenta, da ga je iz gostilne odstranil. Ker Žindra ni hotel gostilne zapustiti na opomin, je moral stražnik rabiti silo V tem se pa rasgrajal zabarikadira z dvema stoloma, ki mu pa tudi nista dosti pomagala, kajti krepka stražni kova roka ga je vseeno potisnila pod kap. Tudi potem je Žindra silil toliko časa nazaj v gostilno, da mu je Kurent napovedal aretovanje. Se daj je bil pa ogenj v strehi Žindra se hipoma spusti v stražnik, se začne s njim ruvati in mu slednjič zvjie roko. S pomočjo neke druge osebe je Kurent potem nasilnež uklonil, a je ta takoj tekel k električnemu drogju ter začel, v svrho, da bi se oprostil, z verigo toliči po njem. Šele na prigovarjanje nekega nadpomočnika se je Žindra vdal in šel s stražnikom kateremu je pa tudi po poti delal velike težave. Žindra je že zaradi tatvine in tepeža predkasnovan in ni še dolgo od tega, kar je zapu stil smesečno ječo, v katero se bode moral zopet povrniti. — Snoči so pred Peterčevo hišo na Dunajski cesti Fran Zorman, Jožef Vrhovec in Martin Fink rasgrajali. Peterčevemu hlapcu se je pa zdelo potrebno, da rasgrajade rasžene, a naletel je na silabo. Rasgrajadi so ga jeli pretepavati in ga vrgli na tla. Ko je to videl mitniški pasnik Aleš Lukman, jihu je opozoril, da naj bodo mirni. Hlapce se jim je slednjič z zmotal in sbehal na dvorišče, rasgrajadi so pa šli naprej. Kmalu pa pride hlapec iz dvorišča s vilami, a Lukman je tudi tega opozoril, da naj jih sedaj pusti iti dalje, kar pa ni nič izdalo. Kmalu potem je pri Tavčarjevi hiši ssvarel in Peterčev hlapec je bil brez vil. Ko so potem rasgrajadi vlekli hlapca za Bežigrad in tam napravili s njim svoje »ceremonije«, prišli so nazaj k mitnici in vpili, da »mora

tudi leblajat dons orkut«. Ko je Lukman to čul, je šel v sobo, a ras-grajadi so udrli z vilami za njim Ker jih Lukman drugače ni mogel odgnati, je začel streljati, kar pa tudi ni nič pomagalo. In ko je dal šest strelcov, je potem ušel iz sobe v kuhinjo od tam pa na dvorišče. V tem je pa prišla policija in je Zormana in Vrhoveca aretovala, Fink jo je bil pa še pravočasno pobrisal. Danes pa se je Fink javil sam in kazal na trebuhu loknico, češ, da je bil snoči pri rabuki od kroglice zadet. Pravi sicer, da ga samo nekoliko škeli, sicer pa da nima posebnih bolečin. Lukman je bil na roki s vilami ranjen in le sreča je za nasilneže, da so mu bile pošle patrone, kajti tu se je bilo treba braniti na smrt in življenje.

— **Po tržasko.** V noči od sobote na nedeljo so dosedaj še neznaní tatovi prekopalí zid pri baraki na Pogodarjevem trgu in pokradli prodajalki obuva, Jer. Blaznikovi, 15 parov ženskih čevljev in moških škornjev. Škoda znaša 150 K.

— **Orožništvo v Siskij** je včeraj aretovalo delavca Franceta Jenkota, njegovo ženo in 15letnega sina, ker so na sumu, da so v Dragi ukradli nekemu posestniku 350 kron denarja.

— **Struco kruha** je ukradel dne 15. t. m. neki delavec peku g. Rudolifu Bončarju, ko je tam popival. Oškodovanec je vzal delavcu kruh sam nazaj.

— **Hud nasledak otroške šale.** Dne 13. t. m. popoldne, baš ko so šli otroci iz šol, je peljal po Florjanskih ulicah Lehnerev hlapec Alejšij Žganjar s tramovi naložen voz. Pred hišo št. 29 pa je pehnil v šali neki šolski učence 6letnega Stefana Oevirka, ki je padel pod konje in mu je stopil konj na roko, potem mu je pa šlo še kolo čez njo. Hudo poškodovanega dečka je oče prenesel takoj v deželno bolnišnico. Hlapca ne zadene nobena krivda.

— **Nesreča na železnici.** Včeraj je stopil na postaji v Proseku nadprevodnik gosp. Anton Hermann med tir baš, ko je nasproti prihajal vlak. V tem ko je zagodeno nogo pulil iz tira, je prišel vlak in ga pozvolil. Eno nogo mu je kolo hudo poškodovalo, drugo pa zmeškalo. Pri-peljali so ga v deželno bolnišnico.

— **Tatvina.** Kolarškemu mojstru g. Ferdinandu Šafcu je bil ukraden iz dvorišča na Ramski cesti še surov dvokolosen voziček.

— **Vojaški novinci** so letos izredno mirni. Niti upitja ni štiti po ulicah, kakor včasih. Zleteti se pač kdo v zid, a šuje se samo »primojkrščen duše« in domovina je rešena.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeležalo z južnega kolodvora v Ameriko 17 Slovencev in 20 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 40 Slovencev in 50 Hrvatov. V Scheibbs je šlo 19, v Inomest 20, v Linc pa 17 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 20 Koševarjev kotetanj peš — V soboto je šlo v Ameriko 34 Slovencev.

— **Izguljene in najdene reči.** G. sps Ivana Prohinceva, žena vrtarja v sodniški palači, je izgubila zlat uban, vreden 12 K. — Zasebnica g. Milka Tollazsijeva je izgubila dolgo zlato verigo z obeskom, v katerem sta bili v delani dve sliki, vredna 60 K. — Sivlja Ivana Praprotoikova je izgubila črno usnjato denarico, v kateri je bilo 5 K denarja. — Na južnem kolodvoru sta bila izgubljena, osiroma najdena dva dežnika, silka in nož, zlat peštan z rdečim kamnom, škatulja, v kateri je bila bluza, 2 slamčica, ženski čevlji in diverse, dva moška klubuka, škatulja z dvema ženskima klubukoma, škatulja papirnatih vzorcev, slovenska knjiga, črna torbica s stari-m perilom, prarna rožna torbica, palica in škatulja s 4. ovratniki. — Djsak Jožef Č. rae je našel štšipinik ter ga oddal na magistratu. — Garderobka gđna. Marija Štrajnčeva je našla dne 12. t. m. v gledališću dva zastavna lista in ju oddala na magistratu.

— **Cvet in sad.** Na vrtu trgova Steinerja na Opekarski cesti so štiri jablane v cvetju med cvetjem pa se nahaja tudi popolnoma razvit sad — kot oreh debela jabolka. Ali je to znak bodoče tople zime?

— **Iskaz društvene posredovalnice »Slovenskega trgovskega društva Merkur«.** V službo se sprejme: 1. knjigovodja, 1. korespondent, 1. kontoarist, 4. pomočnika mešane stroke, 2. pomočnika špecerijske stroke, 2. pomočnika manufakturne stroke, 1. kontoristinja, 3. učenec. — Službe iščejo: 1. knjigovodja, 7. pomočnikov mešane stroke, 9. pomočnikov špecerijske stroke, 3. pomočniki manufakturne stroke, 2. pomočnika manufakturne in mešane stroke, 1. pomočnik galanterijske stroke, 1. prodajalka, 5. kontoristinja, 1. učence.

— **Jugoslovanske novice.** — Starčevićanci proti reški resoluciji. Sobotni »Hrv. Pravo« pri-

občeje na prvem mestu dolgo izjavo eksekutivnega odbora Starčevićeve stranke prava proti reški rezoluciji in naglašala ti-le dve točki:

1. Stranka prava, stoječ na temelju drž. prava in narodnega načela, bo delovala z vsemi sredstvi na to, da se vse hrvatske zemlje zedinijo v eno samostalno državno telo v okviru habsburške monarhije in bo podpirala z vsemi močmi stremljenje bratov Slovencev, da se tudi slovenske zemlje priklopijo tej državni enoti; 2. takisto bo stranka delovala na to, da se Hrvatska uredi kot ustavna in svobodna država, v kateri bo narod v saboru imel zakonodajalno moč.

Reška rezolucija ruši ta temelj kraljevine Hrvatske, zato je najhujši zločin, političen greh, ki bo izvoru stotini novih zločinov, ako ne bodo Hrvatje takoj odločno nastopili proti nji.

— Jugoslavanski večer na zagrebškem gledališču bo jutri v torek 17. t. m. Vpizore se tele-enojaneke: „Nesreča“ bolgarskega pisatelja Andrejčina „Tuje oči“ slovenske pisateljice Vofke Jelovškove, „Venus violet“ hrv. pisatelja M. Begovića in „Naša deca“ srbskega dramatika Branislava Nušića.

— Hrvatska književna revija „Družba hrv. književnika“ je sklenil, da bo z novim letom jel izdajati mesečnik strogo književnega značaja. Izhajal bo početkom vsakega meseca in ga bo urejal prof. dr. Gj. Surrin. Prva številka tega lista izide o božiču.

— Srbsko vseučilišče v Belgradu se je večraj otvorilo na svečan način. Izvirno poročilo našega poročevalca o tem znamenitem kulturnem dogodku v Srbiji priobčimo jutri ali pojutrišnjem.

Dosedaj se je na vseučilišču vpisalo nad 700 slušateljev.

Dijaki so si ustanovili več akademičnih klubov. Radikalni demokrati imajo klub „Oslobodjenje“, radikalcji pa klub „Slovenski Jug“ poleg teh imajo svoja društva tudi socijaldemokratski, nacjonalistični in napredni dijaki.

* **Najnovije novice.** — Močan potres so imeli v soboto po južni Italiji.

— Dar nemškemu cesarju. Neki berlinski bankir je kupil v Frascati vilo za 125.000 lir ter jo podaril cesarju, ki ustanovi v vili nemško umetniško galerijo.

— Lakota razsaja v nekaterih pokrajinah na Španskem. Blizu Seville so lačni delavci napadli zaloge trgovcev, jih razdeljali ter se polastili živil.

* **Časopis za duše v vichah.** Švicarski klerikalni listi so prinesli ravnokar sledeče oznanilo: »Od leta 1904. izhaja za revne duše v vichah mesečnik pod naslovom »Poslane revnih duše. Mesečnik je tolažbo revnih duš v vichah, menja je s prilogo o češčenju božjega obličja in najsvetejšega siltarnega zakramenta. Na leto 12 zvezkov, po 18 strani tiska a po dobami in inserat. Cena na dom dostavljenemu listu 2 M 40. Pridne, zanesljive osebe, ki bi razširjale list, dobe prospakte in prodajne pogoje. Inserati se sprejemajo le od realno katoliških tvrdk.« — Baje bi si tudi »proklete duše« v peklu rade omilile svoje glasilo, le zaradi papirja so v zadregi, ker bi seveda zgoraj.

* **Rooseveltov dar japonski cesarici.** Ameriški predsednik Roosevelt je naročil v Singerjevi tovarni prekrasen šivalni stroj ter ga pošlje japonski cesarici v znak hvaležnosti, ker je tako sijajno in ljubeznivo sprejela njegovo hčer Alico, ko je nedavno obiskala Japonsko. V razgovoru z Alico je japonska cesarica sama izrazila željo, da si želi imeti ameriški šivalni stroj. Vsi deli imenovanega stroja, razen onih ki so izpostavljeni drgnenju, bodo prevlečeni z zlatom, a na obeh straneh stroja bodeta ameriški in japonski grb istotako iz zlata.

* **Pametna uvedba.** V malem gledališču v Berlinu je gledališko vodstvo odredilo, da se morajo takoj zapreti vsa vrata gledališna, kadar se prične predstava. Kdor pozneje pride, mora počakati konca prvega dejanja. Seveda to ni vsi mnogim komedijem obiskovalcem, ki mislijo, da je moderno in bolj fino, poznejše prihajati k predstavi. — Tudi v Ljubljani bi kaj takega ne bilo napačno uvesti, ker marši kdo že uprav sramotno greši napotrpežljivost gledalcev.

* **Samomor na papirju.** Izglednega policaja je imelo do nedavno mestice Rhein. Mož je v svojem prejšnjem bivališču zagrešil precej kaznjivega in državno pravninstvo je poslalo za njim obtožnico. Ker pa je bil obtoženi v Rheinu edino »oko postave«, napisal je sam sebi mrtvaški list ter ga poslal državnemu pravninstvu, ki je seveda kazensko postopanje ustavilo. Toda mrtvaški list je dobila slučajno v

roke policijska uprava, kjer je vzorni mož poprej služboval ter seveda takoj spoznala njegovo pisavo. Takoj nato je državno pravninstvo odredilo »izkopanje mrtvega« ter ga spravilo za zamrežena okna.

* **Konec zakonske tragedije.** Kakor je bilo poročano, je meseca junija v Turinu stotnik generalnega štaba Duranda presenetil svojo lahkomišno soprogo v hotelu v Novi Liguri, kjer je stanovala v hotelu z nekim poročnikom, dočim je možu rekla, da obišča svojo bolno sorodnico. V svojem razburjenju je streljal na ženo ter se pustil aretovati. Žena je vendar okrevala ter sedaj pri obravnavi prosila porotnike, naj jo oprostite, ker ni boljšega zaslužila. In porotniki so jo uslišali.

* **Ljubitelj mačk.** Človek se mora čuditi, da se dandanes nahaja obilno ljudi — in to tudi med boljimi stanovi — ki jim je mačka, potuhnjena in hinavska žival, več nego pa človek. Tudi za pse bi dali nekateri zlasti pa nekatero vse, kar imajo in jih n. pr. nesreča njihovega bližnjega ne gane nič, dočim letajo za svojega razvajenega psička okrog vseh živinodržavnikov in okoli raznih konjederk. Kakor se pa kaže, je ta prevelka ljubezen gotovih ljudi do mačk in psov nekako prirojena in se je celo nekateri veliki ljudje niso mogli ubraniti. Tako je Mohamed ljubil svojo mačko, da je ni hotel zbuditi, ko mu je nekoč zaspala na robu njegove sukne in mu je bilo treba iti molit. Zato je rajši odrezal tisti kos sukne, samo da se je njegova ljubljena ni prebudila. Slika nemškega pesnika Hans Saehsa nam prikazuje njegovo mačko ljubimko, ki leži na pisalni mizi svojega gospoda. Richelieu je bil velik mačji prijatelj, kar odgovarja njegovemu značaju. Colbert ni mogel nikoli delati, ako na njegovi pisalni mizi ni sedelo par mačk in kadar so začele mačke nekoliko živahneje prestiti, šlo mu je delo hitro izpod rok. Neki perzijski šah je izmed mnogih svojih mačjih ljubimk ljubil zlasti eno, s katero je jedel vedno skupaj iz enega krožnika. Veliki ljubitelj mačk so bili tudi lord Chesterfield, angleški pesnik Elliot, Sardou, Massenet in Pierre Loti. Slavnj slikar Mind je posvetil vse svoje življenje učenim študijam o mačkah, slikajoč jih v vseh mogočih telesnih položajih in ni skrbel za nobeno drugo stvar. Čudno je, da se je Mind v svoji starosti o vseh rečeh menil kot otrok, kadar je pa prišel govor na mačke, je govoril z učenjaško preciznostjo. Ko je umrl leta 1814, imele so vse poteze njegovega obraza nekaj mačjega na sebi.

* **Strupena potica.** 27letni posestnik Šefan K. v okraju Velika Gorica na Hrvatskem je zadnje čase sanemarjal svojo mlado, lepo ženo Rozo ter se zanimal za druge ženske. Roza je to nekaj časa mirno prenašala, končno pa sklenila temu napraviti konec. Avgusta t. l. je moral njen mož iti k orožnim vajam. Žena mu je spekla veliko potico na pot. V moko je natrosila precejšnjo množino fosforja. Ko je mož hotel potico jesti, se mu je zadel takoj prvi grizljivi sumljiv. Preiskal je celo potico ter videl, da je rdeče pisana. Takoj mu je šinilo v glavo, da ga je žena hotela zastrupiti. Nesel je potico k sodišču ter ovsdil ženo, ki jo je državno pravninstvo tudi zaprlo. Pri obravnavi pa je povedala, da je na trgu tožila neki neznanj kmetijo, da jo mož zamerja. Neznanka ji je dala rdečkastega praška, češ, naj ga da možu med jed, nskar jo bo zopet imel rad in na druge ženske pozabil. In res je usula prašek med moko, ne da bi bila vedela, da je strup. — Sodišče jo je oprostilo.

* **Komodni pismonoša.** Francoski listi poročajo nastopno resnično dogodbo: Neki pismonoša je moral vsak dan raznašati pošto v dve milj oddaljeno župnijo. Mnogo pošte seveda ni bilo, saj kmetje ne dobivajo veliko pisem. Pač pa je dobival župnik vsak dan svoj časopis. V letošnjem vročem poletju pa neki dan razen župnikovega časopisa sploh ni bilo za omenjeno vas nič pošte. Pismonoša si je mislil, da se pač ne izplača zaradi take malenkosti potovati tako daleč ter je res ostal doma. Drugi dan ga je srečal župnik na cesti ter ga nagovoril: »No, prijatelj, kako pa je z mojim časopisom? Večraj mi ga niste prinesli!« — Pismonoša je dobrodušno odgovoril: »Ču — mu bi hodil tako daleč v hudi vročini? Predital sem časopis in itak ni bilo nikogar vrednega v njem.« — Nato je župnik odgovoril ravnotako dotrodušno: »To pa je kaj drugega, Lubi prijatelj! pa vendar bi vas prosil, ako še najdete časopis, da mi ga vseeno pri priliki prinesete, ker bi namreč rad čital nadaljevanje romana...«

* **Brez denarja tudi čudeževni.** Glasilo barjevskega škofa »Vrhosne« pripoveduje, kako čudodelna je mati božja v Komušini pri Tešnju, da prihajajo k njej po pomoč tudi pravoslavni, mohamedani in židje, seveda ako — plačajo. Kako

je mati božja čudodelna, tako zahteva tudi tožnost v plačilu. Tako je privedel neki mohamedan k Mariji svojega brata, ki je bil božjasten. Obljubil je poslati materi božji vsako leto na dan velike Gospojine se poseben dar. In takoj je brata božjast zapustila. Zviti Turek pa je mislil, da je krštaneka mati božja pozabliva kakor kak sultanov sodnik ter drugo leto že ni več poslal obljubljenega daru. Takoj se je bratu vrnila božjast. Ves prestrašen je prišel mohamedan vprašat katoliškega duhovnika, ali bi bila mati božja zadovoljna, da ji letos pošlje skupno darilo za dva leti, čemur je duhovnik gotovo pritrdil, ali so se mu spregledale »zamudne obresti.« »Vrhosne« ne pove.

* **Hudodelnikova čast.** V jetnišnici v Hamburgu sedi skrajno nevarni zločinec Schao, ki je sploh večinno svojega življenja prebil v ječah. Iz ječe pa je naperil civilno pravdo zoper nekoga znanca, in v tej pravdi je neka dama kot priča imenovala hudodelnikove trditve za laž Schao pa se je čutil vsled tega hudo žaljenega na svoji časti ter je dsmo tožil. Schao je imel pri obravnavi gromed govor o krivici, ki se je prizadejala njegovemu »značaju«. Tožena je hotela z obžalovanjem želitev preklicati, toda stari hudodelnik je odločno zahteval, da mora dama za tako kavavo žaljenje zadeti občutna kazni, češ, da »svoje časti ne pusti vlačiti po blat«. In res je bila toženka zaradi razsilitve »gospoda« Schaoja obsojena v globo 20 mark. Zmagonosno je gledal tako na svoji časti oprani kaznjene na obsojenjo ter odšel s povzdignjeno glavo iz sodne dvorane v kaznilnico, da presedi svojo 10letno ječo.

* **Orakel.** Neki mladenič se je zaljubil v neko perico. Dekle ga je tudi ljubilo ter mu seveda pralo perilo, in sicer zelo lepo ter brezplačno, kar je bilo mladeniču še najbolj po volji. Toda kakor je to med zaljubljenici običajno, sta se nekoč sprla ter se nekaj dni nista videla. Da bi se razmerje zopet obnovilo, poslal je mladenič svoji ljubici zopet perilo. Perica, ki je znala bolje prati kakor pa pisati, je perilo snažno oprala ter mu ga doposlala s sledečimi vrstami: »Ako bo kaj, ni nič, ako ne bo nič, je pa 36 krajcarjev.«

* **Koliko drevce ima Pariz.** Pariz ima približno 80.000 drevce razen onih v privatnih parkih, vrtovih, pokopališčih in šolah. V okroglem številu je 26.000 platan, 16.000 bresti, 17.000 kostonjev, 6000 javorjev, 5000 gozdnih javorjev, 4000 akacij in ravno 2222 lip. Vrb ima Pariz prav malo; ena izmed teh senčj grob Alfreda de Musset.

* **Misijonar — ljudoželec.** Dokaz, da vera ne napravljia človeka kulturnega, je misijonar Daniel Flick Wilberforce, ki so ga ravnokar zaprli v angleški zapadni Afriki, ker je postal — kanibal. Wilberforce, ki je bil rojen v Afriki, a za misijonarja vzgojen v Ameriki, je prišel v Afriko obiskat svoje sorodnike. Vrnitev v domovino pa je obhajal s tem, da je jedel z dijaki človeško meso. Zelo priporočljivo za razširjevanje edino zveličalne vere! —

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Nasledki podraženja mleka. »Združeni kmetovalci ljubljanske okolice« so bili koncem preteklega meseca izdali tiskan oklic, ki so ga potem mlekarice raznašale po hišah. V tem oklicu je bilo napovedano podraženje mleka. Ker pa Blaznikova tiskarna tega oklica ni predložila cenzuri, zanašajoč se, da to store »združeni kmetovalci«, je bil faktor L. Breskvar obsojen na globo 10 K.

Čevlje je zamenjal. Janez Mramor ima privilegij za prosjačenje. Tako je pobiral miloščino 6. t. m. v Škofelji in je prosil v bogajme tudi v Jamnikovi hiši. Ko pa tukaj ni bilo nikogar v hiši, in je zagledal Mramor pod klopjo čisto lepe nove čevlje, se je spomnil, da je že zima blizu in da ima on prav slaba obuvala. Neke čudno čuvstvo ga je spreletelo, in sam ni vedel, kako se je zgodilo, da je sezul svoje škarpe in obul nove čevlje. Prav podali so se mu in nekako ponosno je hodil Mramor v njih, zlasti še, ker je prišel do njih tako poceni. Ker pa Jamnik z zamenjanimi raztrganimi »škrpeti« Mramorjevi ni bil zadovoljen, in ker se je tudi sodišče pridružil njegovemu prepričanju, da Mramor ni ravnal prav v smislu paragrafov, sedel bo Mramor teden dni v zaporu in se en dan postal, potem bo pa zopet nataknil svoje »škarpe«, če ne bo hotel biti bos.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Janez Štrukelj, po domače Mateln, 65 let star iz Uš pri Tolminu doma, je bil že enkrat zaradi

uboja kaznovan. Dne 23. vel. srpsna t. l. je prišel v Bohinjko Bistrico, in se podal v tamošnjo farno cerkev, kjer je jemat iz pušice pred velikim oltarjem denar z limanico. Zaradi popolnoma enakih tatvin je bil že v Gorici in letos v Kranju kaznovan. Neke ženska, ki je pod klopjo v cerkvi skrita obdolženca opazovala, ga je ovdila, nkar sta ga cerkveni ključar Jakob Rozman in tamošnji postajevodja prijela. Našla sta pri njem 16 K 90 v, v travi na pokopa lišču je pa skrtil 3 K 16 v. Na vsem denarju se je držal lep, kar je obdolženec vsako tajeenje enemogočilo. Obojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

France Glasgovšek, posestnika sin iz Ljubljane, je svojega tekmeca Antona Kocmurja, železniškega uslužbenca iz ljubosumnosti, oba sta namreč ljubila isto dekle, z nožem sunil s tako silo v glavo, da se je rezilo odlomilo in v Kocmurjevi glavi obtičalo. Glasgovšek je bil obsojen na 3 mesece ječe.

Franciška Brajer, kajzarica v Sostrem ima moža v Ameriki. K nji je večkrat zahajal delavec Tone Bučar, zlasti pa je imel pri nji skrivališče pred orožniki, ki so ga iskali, ker je težko telesno poškodoval kajzarja Jazeta Novaka. Neko jutro na vse zgodaj sta trkala orožnika na Brajarjeve vežne duri in vprašala gospodinjjo, če se nahaja Bučar v njeni hiši. Franciška Brajer je to odločno zanikala. Na daljno zahtevo, da naj odpre vežne duri, je šele čez dalj časa ustregla orožnikovi zahtevi, med tem se je pa Bučar skrnil pod streho, kjer sta ga orožnika našla in aretovala. Brajer je bila hudodelstva podpomoci krivim spoznana in obsojena na 6 ted nov ječe.

France Zore, delavec, je v Novi gori svoji svakinji Mariji Zore žugal, da če se bo čez dve uri vrnila po stezi, poleg katere je on pijan ležal, da bo »sknila«, da jo mora v dveh dneh ubiti. Ko je čez nekaj časa šla Marija Zore po drva, priletela je obdolžena za njo, dvignil se kiro grožeč ji: »Moram tek«, pozneje je poleno v roki držel izustil žuganja, da jo mora na vsak način končati, da ne bo preje odnehal; nato jo je trikrat s polenom po glavi udaril, jo suval v život, ter jo lahko poškodoval. Iz tega mučnega položaja jo je rešil sin Tone, ki je prihital svoji materi na pomoč. Zore France je bil obsojen na 2 meseca ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Št. Lenart 16. oktobra. Pri volitvi iz veleposestva v okrajni zastop v Št. Lenartu v Slovenskih goricah so sijajno zmagali narodni kandidati.

Dunaj 16. oktobra. Danes popoldne pridejo semkaj baron Fejervary, bivši trgovinski minister Vöröcz in državni tajnik Aleksander Popovics ter bodo še danes sprejeti v avdienci pri cesarju. Popovics postane finančni minister. Imenovanje novega ogrskega ministrstva s Fejervaryjem na čelu se razglasi jutri.

Praga 16. okt. V Litomišlu je bil shod volilcev, ki je odobril izstop posl. Plačka iz mladočeškega kluba in pozval češke poslance, naj začno proti vladi najostrejšo opozicijo.

Brno 16. oktobra. Vse tri češke deželnozbornske stranke so izvolile skupen izvrševalni odbor in sklenile podati v dež zboru troje nujnih predlogov: 1) glede izgradov v Brnu, 2) glede podržavljenja brnske policije in 3) glede uvedanja splošne in enake volilne pravice.

Zagreb 16. oktobra. Za večraj je sklical dr. Frank s h o d, ki naj bi obsoil reško rezolucijo. Ker pa so bili nasprotniki dr. Franka v večini, se ni moglo vršiti zborovanje in je bil shod oblastveno razpuščen.

Budimpešta 16. oktobra. „Pester Lloyd“ naznanja v zadevi Zeysig-brošure senzacionalno razkritje.

Petrograd 16. oktobra. Pri pogrebu kneza Trubeckega je bilo na Znamenskiji ploščavi vse črno ljudstva. Naenkrat je počil strel iz revolverja Orožniki in kozaki so se zapodili med ljudi in jih začeli z orožjem razganjati. Množica se je kmalu zopet zbrala

in je na Nevskem prospektu burno demonstrirala. Razvila je tudi mnogo rdečih zastav. Ko je prišlo vojaštvo, je množica rabila kamne. En del demonstrantov se je umaknil na vseučilišče, drugi je bil razgnan.

Petrograd 16. oktobra. V V. državni gimnaziji so dijaki izživljali carsko himno. Vržena je bila med šolsko slavnostjo petarda, kar je povzročilo splošno paniko.

London 16. oktobra. „Observer“ trdi, da je bila 11. februarja t. l. med Rusijo, Avstrijo in Nemčijo podpisana pogodba, po kateri sta Avstrija in Nemčija vezani v slučaju revolucije na ruskem Poljskem poslati vsaka eno divizijo ruski vladi na pomoč.

Poslano.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vsem svojim podružnicam in častitim somišljenikom.

Prva slovenska domača pivovarna „G. Auerjevi dediči v Ljubljani“ je sklenila z našo družbo pogodbo, glasom katere se je zavezala, da bode od vsakega zvarjenega hektolitra piva gotov prispevek plačevala naši družbi.

Že danes je naši družbi zagotovljen lep stalen dohodek iz prodaje tega piva, ki se bode varilo le naši družbi na korist. Leta prispevek se bode pa lahko podvojl in potrojil, ako bode vse naše podružnice, vsa slavna narodna društva, vse naše častite somišljenice, vsi naši cenjeni podporniki storili tudi tu svojo narodno dolžnost.

Da je pivo, katero obeta lepe dobičke naši družbi, v resnici dobro, res tako, da lahko vzdrži z vsemi tujimi izdelki, dokazemo najlažje, ako navedemo priznanja, s katerimi je bilo do sedaj to pivo odlikovano. Evo jih dobesedno: Concours Culinaire d'Alimentation et d'Hygiene (Jardin des Tuileries, Paris 1904): najvišje darilo „grand prix“, častno diplomu in veliko zlato kolajno. — The International Sports and Games Exhibition (Crystal Palace, London 1904): „grand prix“, častno diplomu in zlato kolajno. — Exposition Universelle de Liege 1905 (svetovna razstava v Liježu (Lüttich), katere so se udeležile največje pivovarne): srebrno kolajno.

Kakor pa to pivo konkurira glede kakovosti, prav tako pa tudi konkurira glede cene napram sovrstnim tujim izdelkom.

Komu ni znano, da podpirajo tujejezične pivovarne nam nasprotna društva, in vsakdo, ki širi pivo takih tujih pivovarjev, koplje lastnemu narodu grob, ker neposredno podpira nam nasprotna društva.

Dolžnost vsakega zavednega Slovence pa je, da podpira obrambno društvo slovenskega naroda — našo družbo, katere stroški naraščajo od dne do dne. Greh je pa njegov, če s slovenskim denarjem podpira tuja obrambna društva, kojih delovanje boče uničiti naš slovenski narod.

Kdor podpira našo družbo tem načinom, da rabi le blago, ki je naši družbi v korist, — ta ne potroši radi tega niti vinarja več, zagotovi pa naši družbi stalnih dohodkov.

Ker sklepajo gg. gostilničarji pred novim letom navadno s pivovarnami svoje pogodbe za prihodnje leto, se obrača podpisano vodstvo do svojih cenjenih podružničnih načelstev s prošnjo, da poverijo nemu izmed svojih čč. mandatarijev, oziroma mandatarie nalogo, da vpliva na gostilničarje v svojem okraju, naj se odložijo le ti za to, da bodo odslej tožili le ono pivo, ki je naši družbi v korist.

Obenem pa se pozivljemo do vseh slavnih narodnih društev, do vseh cenjenih rodoljubov in do vseh zavednih slovenskih gostilničarjev, da uvažujejo to našo prošnjo ter ji povsod pripomorejo do uspeha.

Domorodne gostilničarje pa prosimo še posebej, naj se pri sklepanju novih pogodb glede zalaganja piva za prihodnje leto ozirajo v prvi vrsti na tvrdko „G. Auerjevi dediči v Ljubljani“, ki je zadnje čase tudi zelo povečala svojo pivovarno in jo opremila z najmodernejšimi in najboljšimi stroji in ki se bode vsekar rado voljno odzvala po svojem zastopniku na cenjena povabila, oziroma naročila.

V Ljubljani, dne 22. septembra 1905.

Bratje Sokoli!

Radi jednotnega nastopa pri predstoječi volitvi odbora, vabi Vas vse na zupen razgovor, ki se bode vršil v četrtek, dne 19. t. m. ob polu 9. uri zvečer v restavracijskih prostorih „Narod. doma“ več bratov Sokolov.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani... Društvo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani... Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani...

Sprejema savarovanja človeškega življenja... Sprejema savarovanja človeškega življenja po najrazvitejših kombinacijah...

„SLAVIJA“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi... Rez. fond: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.

Zavaruje poslojpa in premičnine proti požarnim škodam... Zavaruje poslojpa in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah...

Meteorološko poročilo.

Table with columns: Čas opazovanja, Stanje barometra, Temperatura, Vetovi, Mabo. Data for Oct 14, 15, 16.

Za vajenca

sprejeme solidnega dečka takoj M. E. Supan, špecerijske in mater. trgovina v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Pomočnika in učenca

sprejeme takoj Gregor Jenko, čevljarški mojster Sredina štev. 12 v Ljubljani.

Abiturijent

s dobrim spridevaom išče službo v kaki pisarni ali uradu. Vstopi lahko takoj. Ponudbe pod šifro „Abiturijent“ sprejema upravn. »Slov. N.« 3348-1

Velika klet

za vinotrčce in gostilničarje. Vprašanja na poštni predal št. 80 v Ljubljani. 3123-6

Konfekcije za dame in deklice

manufakturno blago perilo vsakovrstne preproge... Anton Schuster Ljubljana Špitalske ulice št. 7.

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.) Lična brošura obsega 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Žitne cene v Budimpešti. Das 16. oktobra 1905. Termain. Pšenica oktobar... 100 kg. K 16:10

Sobo s hrano

išče gospod kje v središču mesta. Ponudbe s posameznostmi pod A. A. na upravn. »Slov. Naroda“.

Učenca

z lepo pisavo dobrega računarja in solidnega, sprejme v trgovino z mešanin blagom in deželimi pridelki F. Skušek, trgovec v Metliki.

Več zanesljivih pisarjev, skladiščarjev, kurjačev, kočijažev, trg. slug itd.

Prilika za nakup. Stavbnim mojstrom, gospodarjem, občinam itd. se nudi prilika za nakup delavskih barak, voz, konj, brizgalen, elektr. motorja s pritlikalnimi za rasvetljavo, telefonskih aparatov in mnogo drugega.

Elegantno stanovanje

s 4 sobami, predsobo, kopalno sobo, kuhinjo in pritlikalnimi se odda takoj ali po dogovoru na Marije Terezije cesti št. 4.

Sodi

različnih vrst se prodajo pri IVANU BUGGENIG, sodarju Cesta na Rudolfovo železnico št. 5 in Bleiweissova cesta št. 42 v Ljubljani.

Izjava.

Podpisana Urša Uran, p. d. pri Klemenu, posestnika žena v Mali vasi pri Ježici obžalujem, da sem raztrosila o posestniku in trgovcu s konji, gospodu Ivanu Mrharju iz Stožca izmišljeno govorico, da je on mleko v zelju v Ljubljano na kolodvor vozil, odkoder ga je svojim odjemalcem raznašal.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

Advertisement for coats with illustrations of men holding signs: Sedaj 15 gld., Za 30 gld., Za 40 gld., Za 59 gld.

Učenca

z lepo pisavo dobrega računarja in solidnega, sprejme v trgovino z mešanin blagom in deželimi pridelki F. Skušek, trgovec v Metliki.

Več zanesljivih pisarjev, skladiščarjev, kurjačev, kočijažev, trg. slug itd.

Prilika za nakup. Stavbnim mojstrom, gospodarjem, občinam itd. se nudi prilika za nakup delavskih barak, voz, konj, brizgalen, elektr. motorja s pritlikalnimi za rasvetljavo, telefonskih aparatov in mnogo drugega.

Prilika za nakup.

Stavbnim mojstrom, gospodarjem, občinam itd. se nudi prilika za nakup delavskih barak, voz, konj, brizgalen, elektr. motorja s pritlikalnimi za rasvetljavo, telefonskih aparatov in mnogo drugega.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

! Bogat zaslužek!

Edina prodaja nekega po vsej Evropi sijajno uvedenega patentiranega predmeta se odda za Kranjsko solventnemu energičnemu trgovcu ozir zasebniku. Ponudbe v hotel „Štrukelj“ soba št. 6.

Trgovskega pomočnika

pridnega in delavnega, špecerijske in želez. stroke sprejemem takoj v službo. G. Budkovič, Bohinjska Bistrica.

Učenec

iz boljše rodbine, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v drogeriji Anton Kanc Ljubljani, Selenburgove ulice 3.

Surovinsko društvo črevljarske obrtovalne zadruge v Ljubljani išče

učenca

za prodajo usnja. Poizve se pri načelniku M. Oblaku, Vegove ulice 12, Ljubljana.

Lambrije

za salonsko in jedilno sobo in marmornati kamini se prodajo v Zgornji Šiški št. 13.

Poslano.

Pisca anonimnih pisem prosim, naj mi naznani svoje ime in pa imena dotičnih obrekovalcev, in zlikovcev, da jih tiram pred sodišče. Nagrado vsaj 200 K mu s tem zagotovem.

Razglas.

Izvršuje sklep občinskega zastopa županije Komen od dne 4. oktobra 1905 št. 2101 se razpisuje službo organista

organista

pri farni cerkvi sv. Jurja in pri podružnicah. Plača po dogovoru in zmožnosti. Razen te službe dobi zmožen organist šečasoma tudi kak postranski zaslužek. Službo se lahko takoj nastopi. Ponudbe na podpisano županstvo, koje daje tudi vsa potrebna pojasnila.

„Akademija“

ljudsko-izobraževalno društvo v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor na dan 18. vinotoka 1905 ob 8. uri zvečer v hotelu „Ilirija“ s sledečim dnevnim redom:

- 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev odbora. 6. Služajnosti.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“ Podružnica v CELOVCU. Akcijski kapital K 2.000.000.— Rezervni zaklad K 200.000.—

Razglas nabornikom.

Mestni magistrat ljubljanski glede rednega nabora 1906 nastopno razglasa:
1) Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1883, 1884 in 1885 rojenim mladeničem, ne glede na njih rojstni in pristojni kraj.

se je tekom meseca novembra 1905 pri tujaknem uradu k zabeleži zglasiti.

2) Mladeničem, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesiti s seboj dokazila o starosti in pristojnosti (rojstni in domovinski list).

3) Začasno odsotne ali bolne mladeniče smejo zglasiti starši, varuhi ali pooblaščenca.

4) Onim, ki si hočejo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti je po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca januarja ali februarja 1906 pri podpisanim mestnem magistratu najkasneje pa na dan glavnega nabora pri naborni komisiji.

5) Onim, ki žele, da se jim dovoli nabor izven pristojnega kraja je o priliki zglasitve vložiti opremljene prošnje; obenem pa lahko oglašje in izkažejo pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti.

6) Sinovom vojaških oseb, službeih v dejanski službi in onim mladeničem, ki so nameščeni pri vojni opravi (vojni mornarici) in so v nabornih letih, se je ravno tako zglasiti.

7) Kdor zanemari dolžnost zglasitve, in spleh iz vojnega zakona izviraajoče dolžnosti, se ne more opravičevati z izgovorom, da ni vedel za poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon.

Naborniki, ki opuste zglasitve, ne da bi jih pri tem ovirala kaka nepremagljiva ovira, so krivi prestopka in se kaznujejo z globo 10 do 200 kron ali pa s primernim zaporom.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane
dne 6. oktobra 1905.

Ravnokar izšlo:

Ravnokar izšlo:

Nemško-slovenski ročni besednjak

spisal Anton Janežič.

Četrta predelana in pomnožena izdaja.

Predelal Anton Bartel.

1905.

2392-3

Cena: broš. K 6⁰⁰, v polusnje vezani knjigi K 7²⁰.

Dobiva se

v lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bambergovi knjigarni
v Ljubljani.

Razglas.

V smislu deželnega zakona z dne 17. junija 1870 št. 21. dež. zak. o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, broščev in drugih škodljivih mrčesov naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. novembra letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrlih, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajcev in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bode pokončati nabrana gosenična gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče a najdalje do 15. maja.

Kadar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kadar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak se morajo ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe brošče, dokler letajo, od svojega sadnega in olupševalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdnih roboh v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine vsak dan, zlasti v zaranih urah otresati in pokončavati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogrei) pri oranju ali kopanju zemlje precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhutega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 2 do 20 K in če bi se to ponovilo do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1905.

I. Hribar, župan.

* * Jesenske in zimske novosti. * *

NOVOST.

Kdor kupi za 10 kron blaga, dobi kupon in ako pošlje ta kupon s 4 kronami na navedeni naslov, dobi oljnato sliko v velikosti 30/40, izvršeno po zaželjeni sliki

NOVOST.

Kdor kupi za 5 K, dobi kupon in ako ga s K 1²⁰ pošlje na navedeni naslov, dobi uradno punciran obesek iz čistega ali pa pozlačenega srebra, izvršen po zaželjeni sliki

Solidno blago.

v Prvi modni trgovini za gospode

Engelbert Skušek

Ljubljana, Pred škofijo šte. 19.

* Perilo po meri se izgotovi najhitreje. *

AVGUST REPIC

sodar 42
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

KAREL JANUŠ

juvelir in zlatar
v Ljubljani, v Židovskih ulicah št. 3
priporoča svojo veliko zalogo
briljantov in diamantov,
zlatnine, srebrnine, zlatih
in srebrnih ur ter verižic
itd. itd.

Vsakovrstna
popravila in nova dela
izvršuje točno in ceno
v lastni delavnici
v Rožnih ulicah št. 21.

Pozor!

Gasilna društva
naj zahtevajo ilustrovani
cenovnik tvrdke

J. S. Benedikt
v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 3.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Avgust Agnola

Cudezna svetilka Ljubljana
Dunajska
cesta 13.

Izborna
zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilik,
najnovejše
vrste
po niskih
cenah.

Wunderlampe.

Nagrobne vence
in
trakove z napisi

priporoča v največji izbiri

FR. IGLIČ, Ljubljana

Mestni trg šte. 11.

Zunanja naročila se takoj izvrše.

St. 1834.

Razpis.

Pri mestni občini idrijski se razpisuje mesto
knjigovodskega praktikanta

z letnim adjutom 960 kron.

Prosilci za to mesto, ki je po enoletnem zadovoljivem službovanju stalno, imajo doprinesiti dokazilo o uspešno dovršeni nižji gimnaziji ali pa nižji realki. Prednost pa imajo prosilci, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim uspehom.

Prošnje je vložiti do dne 25. vinotoka 1905.

Mestno županstvo v Idriji
dne 13. vinotoka 1905.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. pomeni osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selthal v Ansee, Solnograd, bez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Maran, Manterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, bez Selthal v Solnograd, Inomost, bez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, Budejevica, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, bez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Selthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregene, Curich, Zeneva, Paris, bez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, bez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevica, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj bez Amstetten. — Ob 10. uri pomeni osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. popoldne. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA Ob 3. uri 23 m. zjutraj osebni vlak v Dunaj bez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m. zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak v Dunaj bez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prage direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Pizen, Budejevica, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Curich, Bregene, Inomost, Zell ob jezeru, Bad-Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m. popoldne osebni vlak v Dunaj, Ljubno, Selthal, Beljaka, Celovec, Malega Glodnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. zvečer osebni vlak v Dunaj, Ljubno, Beljaka, Marana, Malega Glodnitza, Celovec, Pontabla, bez Selthal od Inomosta in Solnograda, bez Klein-Reifing iz Steyra Linc, Budejevica, Pizen, Marijini varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj osebni vlak iz Novega mesta iz Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 38 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. pomeni samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer, ob 9. uri 55 m. pomeni samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas se za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubli.

Razglas.

V zapuščino dne 25. avgusta t. l. v Brežicah umrlega trgovca Franceta Verleca spadajoča

zaloga mešanega blaga, prodajalniška in hišna oprava

se proda po prostovoljni javni dražbi

dne 23. oktobra 1905

ob 10. uri dopoldne v zapustnikovih prodajalniških prostorih.

Zapuščina ne prevzame nobenega jamstva za kakovost in množino blaga, niti za morebitne nedostatke v inventarnem zapisniku, ki je na vpogled pri podpisnem c. kr. notarju kot sodnem komisarju, na karerega se ima obrniti, kdor bi si hotel poprej blago ogledati.

Po izločitvi nekaterih že prodanih predmetov znaša cenilna vrednost blaga 38.209 K 51 h in cenilna vrednost prodajalniške in hišne oprave obleke in perila 2019 K 27 h.

Vsak ponudnik ima v roke sodnega komisarja položiti 10% cenilne vrednosti kot varščino v gotovini, vrednostnih papirjih ali v hranilnih knjižicah in se smejo ponudbe opremljene z varščino vlagati do omejenega dne tudi pisмено pri sodnem komisarju.

Najboljša ponudba, ki dosega ali presega cenilno vrednost, sprejme se takoj. Ako take ponudbe ni, pridružijo si dediči pravico, tekom 8 dni z nadvarstvenim odobrenjem odločiti, če se naj sprejme najboljša ponudba pod cenilno vrednostjo in ostane ponudnik do tedaj vezan na svojo ponudbo. Tisti ponudnik, čigar ponudba se sprejme, ima najkasneje v 8 dneh kupnino vstevši si položeno varščino brez vsakega popusta ali odbitka na roke sodnega komisarja v gotovini plačati, blago prevzeti in prostor izprazniti, ker sicer njegova varščina zapade na korist zapuščinski masi.

V Brežicah, dne 14. oktobra 1905.

C. kr. notar kot sodni komisar:
Dr. Fran Horvat.

Naznanilo.

Podpisani vljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem dosedanjo trgovino pod imenom

Lavš & Renko v Trziču

od gosp. Antona Renkota prevzel z vsemi aktivi in pasivi in se priporočam slav. občinstvu za nadaljni obilni obisk.

Z velespoštovanjem

Leopold Lavš
trgovec v Trziču.